

Prohlášení WHO 26.1.2010 (upraveno a zkráceno)

Světová zdravotnická organizace má 193 členských států a svou činnost vyvíjí více než 50 let. Chřipkový virus a onemocnění chřipkou jako takové patří k infekcím, které začaly být sledovány mezi vůbec prvními a od roku 1946 byla budována síť referenčních laboratoří v jednotlivých členských státech (nyní 139 laboratoří ve 101 členských státech). Postupně se zkvalitňující monitoring pomohl podchytit počátky pandemie v roce 1957 i 1968 a včas určit, že šířící se chřipkový virus má zcela nové vlastnosti. Při pandemii v roce 1957 bylo celosvětově evidováno 2 miliony úmrtí, v roce 1968 i milion úmrtí. V případě obou těchto pandemií byla vakcína k dispozici relativně pozdě a je otázka, kolika úmrtím by včasná vakcinace bývala byla zabránila.

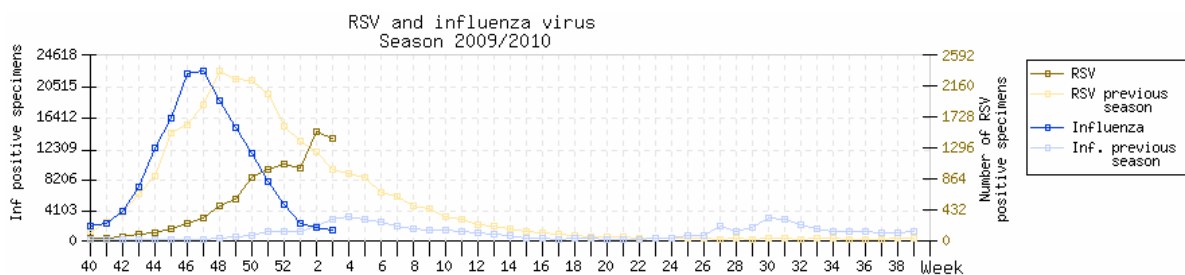
První verzi pandemického plánu WHO publikovalo v roce 1999, 2 roky po objevení se viru subtypu H5N1 v HongKongu a manifestaci této infekce u člověka. Nutnost pandemické připravenosti o několik let později velmi podtrhla epizoda SARSu, který představoval klasické šíření pandemického agens – jednalo se o zcela nového zástupce koronavirů. Tato vážná situace jasně doložila nezbytnost národních algoritmů - plánů i nutnost praktické kooperace mezi jednotlivými státy – tedy dvou základních předpokladů pro zvládnutí epidemických hrozeb. Prototypový pandemický plán WHO byl revidován a aktualizován v roce 2005 a následně v únoru 2009, kdy byl ukončen dvouletý proces úprav, jichž se účastnilo 135 odborníků ze 48 zemí.

Objevení se viru pandemic H1N1 2009 v dubnu loňského roku v Mexiku, jeho složení a následné šíření v době, která není pro vysokou incidenci chřipky typická, zasažení mladších věkových skupin a řada velmi komplikovaných průběhů infekce včetně primárních virových pneumonií jasně dokládají pandemický charakter tohoto viru.

- 29. dubna 2009 byl virus hlášen z 9 zemí
- O 6 týdnů později – 11.6.2009, byl virus prokázán v 74 zemích a více než dvou regionech WHO
- Vyhlášení stupně „6“ 11.června 2009 bylo podloženo postupujícím šířením a navíc vyhlášení samotnému předcházela velmi obsáhlá jednání za účasti řady expertů z různých států.
- 1. července byla infekce hlášena již ze 120 zemí
- Doposud je celosvětově hlášeno téměř 15 000 úmrtí; celkové hodnocení úmrtnosti však bude nutné provést s výraznějším časovým odstupem
- Probíhající pandemie je medicínsky velmi dobře zdokumentována a prováděná opatření reflektují vývoj situace stejně jako vědecké poznatky a historickou zkušenost z pandemií předchozích

Současná situace v Evropě:

Průkaz viru chřipky v rámci virologické surveillance v Evropě (zdroj: Euroflu)

Compiled at 11:33 on Jan 29 2010

Source: The WHO European Influenza Network (EuroFlu.org)

Záchyty od 40. KT 2009 s vrcholem ve 46. a 47. (tmavě modrá linie) ukazují, jak výrazně byly překročeny běžné hodnoty získané ve virologické surveillance chřipky během uplynulé

sezóny (bledě modrá křivka). Ačkoliv je samozřejmě nutné počítat i s tím, že byl daleko větší tlak na laboratorní vyšetřování a tedy bylo získáno i více výsledků, je rozdíl enormní. Rovněž tak i následující graf dokumentuje exces nemocnosti v ČR v době výrazně předcházející obvyklý výskyt chřipky v ČR:

Výskyt ILI v ČR (porovnání loňské a letošní epidemické sezóny), zdroj: TESSy, ECDC

